

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación física e a súa didáctica na educación primaria

Materia	Educación física e a súa didáctica na educación primaria			
Código	P02G120V01601			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Alvariñas Villaverde, Mirian			
Profesorado	Alvariñas Villaverde, Mirian			
Correo-e	myalva@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo principal proporcionar ao alumnado os coñecementos e experiencias necesarias para desenvolver o proceso de ensino-aprendizaxe a través da motricidade na Educación Primaria. Busca ofrecer unha visión dos distintos elementos que se relacionan coa Didáctica da Educación Física; por iso abordanse cuestións de tipo histórico-cultural, de programación, de currículo, de intervención e de avaliación. Así mesmo, preténdese realizar unha formación en diferentes competencias relacionadas coa capacidade de aprender de forma autónoma, tanto grupal como individualmente, deseñando, analizando e desenvolvendo propostas propias da disciplina. O manexo de fontes documentais, a integración de coñecementos doutras materias, o uso de novas tecnoloxías e a participación activa serán compoñentes importantes para a consecución dos obxectivos da materia.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable

B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C12	Abordar e resolver problemas de disciplina
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C34	Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico
C57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
C58	Coñecer o currículo escolar da educación física
C59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
C60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
C65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
C66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos
C68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos as ensinanzas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D11	Traballo nun contexto internacional
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións

D18	Creatividade
D19	Lideranza
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes
D21	Iniciativa e espírito emprendedor
D22	Motivación pola calidade
D23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Comprender o proceso de ensino-aprendizaxe en Educación Física.	A3	B1	C1	D1
2. Desenvolver e avaliar obxectivos e contidos do currículo da Educación Física en Educación Primaria mediante programacións e recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes.	A4	B2	C2	D2
		B3	C3	D3
		B4	C5	D4
		B5	C6	D5
3. Comprender a necesidade e dispor dos recursos didácticos adecuados para dar respostas a todos os alumnos desde unha perspectiva da diversidade.		B6	C7	D6
		B7	C8	D7
		B8	C11	D8
4. Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola, como medio de promoción de hábitos saudables.		B9	C12	D9
		B10	C13	D10
		B11	C14	D11
5. Diseñar programacións para a mellora das habilidades *motrices básicas e capacidades *perceptivomotrices no alumnado de Educación Primaria.		B12	C15	D12
			C16	D13
			C17	D14
			C19	D15
			C20	D16
			C22	D17
			C23	D18
			C34	D19
			C57	D20
			C58	D21
			C59	D22
			C60	D23
			C61	
			C62	
			C63	
			C65	
			C66	
			C67	
			C68	
			C69	

Contidos

Tema	
Fundamentos conceptuais e didácticos da Educación Física	O proceso de ensino-aprendizaxe en Educación Física. Deseño curricular da Educación Física en Educación Primaria.
Educación motriz básica	Deseño e avaliación de Unidades de Programación vinculadas coa educación motriz básica para o alumnado de Educación Primaria.
Educación lúdico-deportiva	Deseño e avaliación de Unidades de Programación vinculadas coa educación lúdico-deportiva para o alumnado de Educación Primaria.
Actividade física e saúde	Deseño e avaliación de Unidades de Programación vinculadas coa actividade física e a saúde para o alumnado de Educación Primaria.
Actividade física e Expresión Corporal	Deseño e avaliación de Unidades de Programación vinculadas coa actividade física e a expresión corporal para o alumnado de Educación Primaria.
Adaptación da actividade física aos alumnos con necesidades educativas especiais.	Deseño de adaptacións das actividades motrices e sensibilización do alumnado ante situacións específicas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	10	40	50
Prácticas de laboratorio	30	8	38
Aprendizaxe baseado en proxectos	6	40	46
Eventos científicos	2	2	4
Seminario	2.5	6.5	9
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

Proxecto	1	0	1
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas de laboratorio	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Utilizarase como metodoloxía basee a Aprendizaxe Baseada en Proxectos ou Project Based Learning (PBL) e/ou a aprendizaxe en servizo. Trátase dun método didáctico que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuxo obxectivo é que o alumnado alcance o dominio duns contidos mediante a realización dun proxecto. Utilizaranse diferentes estratexias didácticas, como a gamificación, técnicas cooperativas ou a aula investida e recursos e materiais propios da disciplina. No desenvolvemento do proxecto cumpren un papel fundamental as contornas virtuais de aprendizaxe que neste caso desenvolveranse a través da plataforma (MOOVI).
Eventos científicos	O alumnado poderá achegar documentación doutros eventos educativos que se realicen na facultade, na universidade ou no contexto social próximo sempre que axuden o desenvolvemento exitoso da materia e a asimilación e dominio dos contidos.
Seminario	A profesora organizará un seminario monográfico que sirva para facilitar a comprensión do contido da materia. No caso de que este seminario non teña lugar, as horas específicas asumiranse como clase maxistral.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Resolución de dúbidas e problemas que poidan xurdir no proceso de elaboración do proxecto, tanto da parte teórica como da práctica. A atención ao alumnado levarase a cabo nos horarios de tutoría.
Probas	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	Resolución de dúbidas e problemas que poidan xurdir no proceso de preparación do exame. A atención ao alumnado levarase a cabo nos horarios de tutoría.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40	B1 C1 B2 C2 B4 C3 B9 C5 B12 C6 C7 C8 C11 C15 C16 C17 C57 C58 C59 C60

Proxecto	O proxecto final consistirá na presentación dunha unidade didáctica fundamentada a nivel teórico. Este proxecto é o produto final dun proceso que inclúe diferentes evidencias parciais que forman parte da avaliación e que implican tanto traballo cooperativo como individual.	40	A3 A4	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C2 C3 C5 C6 C7 C8 C11 C13 C15 C16 C17 C19 C23 C34 C57 C58 C59 C60 C61 C62 C63	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22 D23
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informe realizado pola profesora sobre a participación e aprendizaxe nas clases prácticas.	20		B9 B10 B11	C5 C8 C11 C13 C14 C17 C58 C59 C60 C61 C62	D2 D3 D6 D7 D8 D9 D10 D12 D13 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D23

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

Deberase asistir ao 80% das clases prácticas.

AVALIACIÓN GLOBAL

Deberanse presentar os mesmos traballos de aula e facer as mesmas probas que o alumnado de avaliación continua (neste caso, de forma individual). No caso das prácticas, estas serán avaliadas por medio dunha gravación en vídeo e dun exame específico; estes aspectos deberán aclararse persoalmente coa profesora no mes de **febreiro**, sendo o estudiantado quen se poña en contacto coa mesma por medio dun correo electrónico (myalva@uvigo.gal) para programar unha tutoría. Deberanse presentar evidencias durante o curso do traballo realizado. As porcentaxes neste caso son: Exame: 40%; Proxecto: 30%; Prácticas: 30%.

Cómpre aprobar todas as partes da avaliación en calquera convocatoria.

As probas tipo test poden cambiarse por outro tipo de respostas se así o consideran ese curso académico o profesorado (exame oral, de resposta curta ou desenrolo).

Contéplase a posibilidade de facer saídas para realizar prácticas en contextos específicos.

Data dos exames: consultar <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=213,934,0,0,1,0>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Galera, A., **Manual de didáctica de la Educación Física: una perspectiva constructivista integradora. Vol. 1. Funciones de impartición**, Paidós, 2001

Galera, A., **Manual de didáctica de la Educación Física: una perspectiva constructivista integradora. Vol. 2. Funciones de programación**, Paidós, 2001

Bibliografía Complementaria

Alvariñas-Villaverde, M., Pino-Juste, M. y Portela-Pino, I., **Neuroeducación o las nuevas coordenadas del éxito educativo**, Tirant lo Blanch, 2019

Pino-Juste, M., **Metodologías activas como clave en los procesos de innovación en la escuela**, Tirant lo Blanch, 2019

Pino-Juste, M., **Principios y estrategias metodológicas en el diseño de programas educativos en el ámbito escolar**, Tirant lo Blanch, 2018

Recomendacións

Outros comentarios

1. Asistir a clase, resultará moi beneficioso para cumprir os obxectivos da materia sobre todo nas súas aplicacións prácticas. Nas primeiras sesións os profesores da materia darán unha visión de conxunto e anticiparán as tarefas e actividades que serán desenvolvidas.
 2. Se non podes asistir a clase, será especialmente importante acudir ás titorías do profesorado, así como a visita frecuente á plataforma docente da nosa Universidade TEMA.
 3. A túa condición de estudante da Universidade de Vigo, abre a as portas os moitos recursos, ofertas e servizos. No SIOPE atoparás toda a información sobre as posibilidades formativas, culturais e deportivas que podes atopar na nosa Universidade.
-